

Działalność Organizacji Turystycznej „Szlak Piastowski”

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE

Za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018

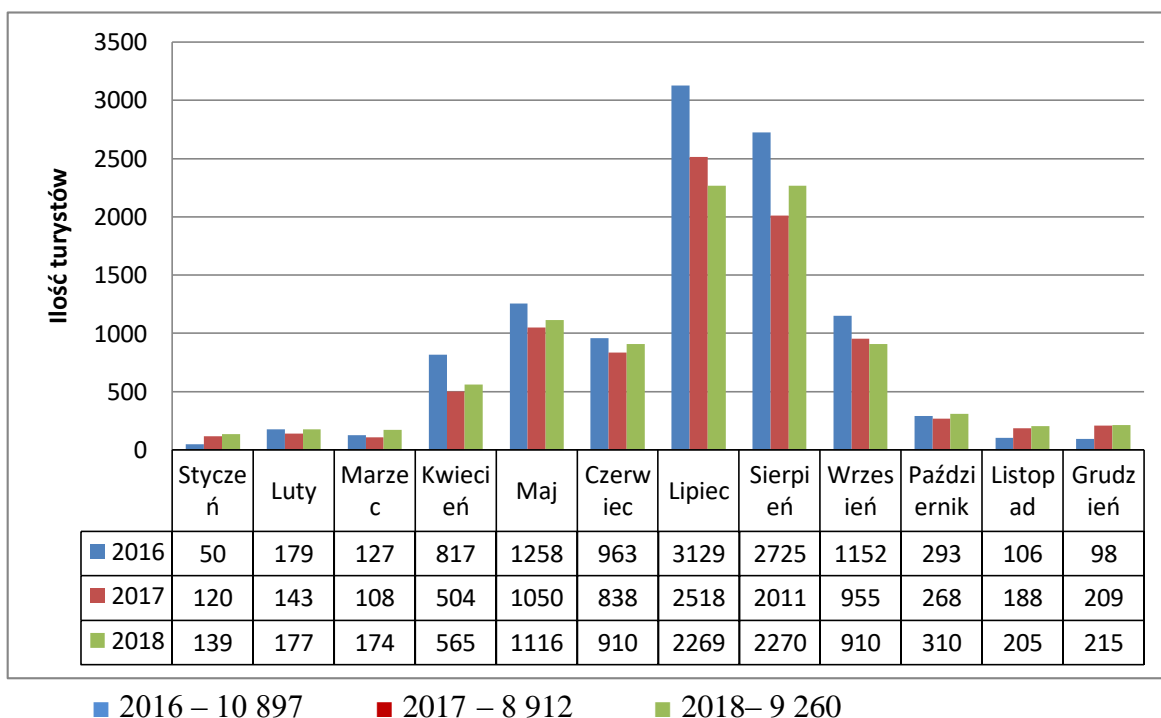
Rok 2018 był to bardzo pracowity rok dla pracowników Informacji Turystycznej, ruch turystyczny utrzymywał się na dobrym poziomie i obfitował w wiele inicjatyw i wydarzeń, których organizatorami bądź współorganizatorami było Stowarzyszenie OT „Szlak Piastowski”. Warto wspomnieć chociażby o kursie na przewodników po Gnieźnie i Szlaku Piastowskim, który uzyskał dofinansowanie Starostwa Powiatowego w Gnieźnie, co pozwoliło przeprowadzić kurs na wyjątkowo preferencyjnych warunkach. Jeśli chodzi o ruch turystyczny w przypadku turystów indywidualnych zaobserwowaliśmy wzrost, natomiast liczba grup zorganizowanych nieco się zmniejszyła. Poza obsługą ruchu turystycznego, czyli informowaniu o atrakcjach turystycznych i wydarzeniach kulturalnych, rozrywkowych i innych, pracownicy Informacji Turystycznej i członkowie OT „Szlak Piastowski” angażowali się w organizację różnorodnych wydarzeń i imprez promujących nasze miasto i region. Było przeszło 30 różnych inicjatyw, chociażby takich jak cykliczna akcja „Poznaj miasto i Szlak Piastowski z przewodnikiem” – w tym roku skupiona na tematyce związanej z rocznicą 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości i 100-lecia wybuchu Powstania Wielkopolskiego, nocne zwiedzanie Gniezna, Narodowe Czytanie „Przedwiośnia” Stefana Żeromskiego, różnorodne wykłady i wystawy, itd. Pracownicy w okresie sprawozdawczym prowadzili statystyki i zbierali opinie turystów dotyczących naszego miasta i regionu. Stowarzyszenie podejmowało szereg działań na rzecz lokalnej społeczności oraz współpracowało z regionalistami, lokalnymi miłośnikami historii, amatorami, plastykami, muzeami z Gniezna i okolic oraz lokalnymi mediami, a także instytucjami i jednostkami działającymi w branży turystycznej.

RUCH TURYSTYCZNY

W okresie sprawozdawczym tj. od stycznia do końca grudnia udzieliliśmy informacji 9 260 turystom indywidualnym, w tym turystom z zagranicy w liczbie 697, a z naszych usług przewodnickich skorzystało 428 grup wycieczkowych, co przy założeniu, że każda grupa liczy 50 osób daje ogółem liczbę ok. 21 400 oprowadzanych przez naszych przewodników osób.

Poniższa wykres przedstawia ruch turystyczny odnotowany przez Biuro Informacji Turystycznej w okresie od stycznia do końca grudnia 2018r. w porównaniu z ilością turystów odwiedzających nasze biuro w tych samych miesiącach w poprzednich latach:

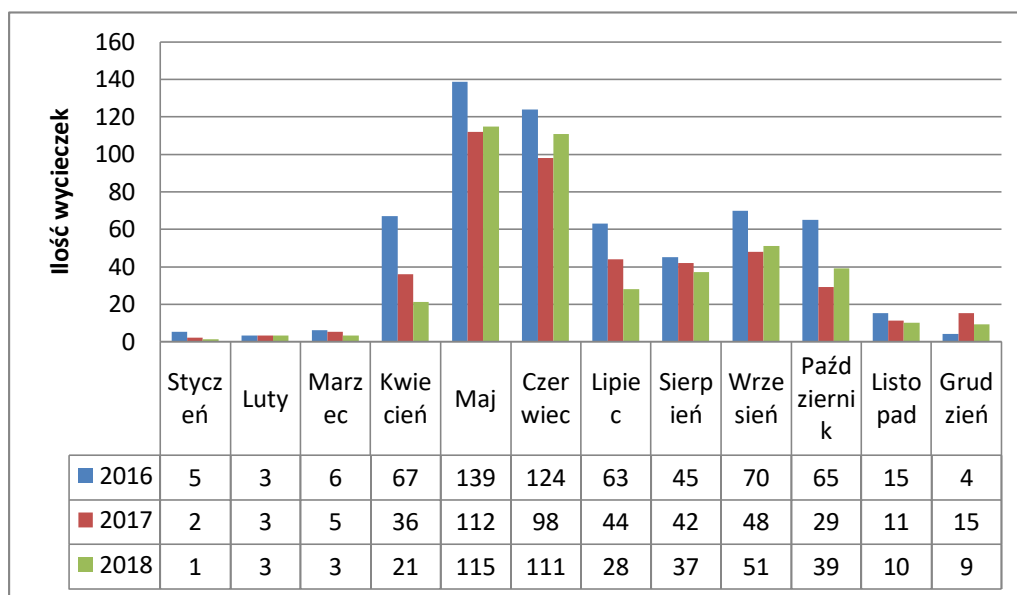
TURYŚCI INDYWIDUALNI W LATACH 2016-2018 KTÓRZY SKORZYSTALI Z USŁUG INFORMACJI TURYSTYCZNEJ W GNIEŹNIE

Wykres obrazuje ilu turystów indywidualnych skorzystało z usług pracowników Biura Informacji Turystycznej. Jak możemy zaobserwować w 2018 roku w porównaniu do roku 2017 odnotowaliśmy wzrost, jeśli chodzi o turystów indywidualnych. Rok 2016 tj. rok jubileuszu 1050 rocznicy Chrztu Polski uznajemy za wyjątkowy, stąd ilość turystów z 2018 roku nie dorównuje statystykom z 2016 roku. Natomiast zestawienie statystyk z roku 2018 z danymi z roku 2017 czy z tymi z wcześniejszych lat daje nam pozytywny obraz, tzn. obserwujemy systematyczny wzrost ruchu turystycznego.

Najwięcej turystów indywidualnych w okresie drugiego kwartału odwiedziło Powiatowe Centrum Informacji Turystycznej w miesiącu maju. Szczególnie wzmożony ruch obserwowaliśmy w majowy weekend tj. 1-3 maj, oraz w tygodniu, na który przypadło święto Bożego Ciała.

GRUPY WYCIECZKOWE OBSŁUŻONE W LATACH 2016-2018 PRZEZ PRZEWODNIKÓW ZRZESZONYCH W OT SZLAK PIASTOWSKI

■ 2016 – 606   ■ 2017 – 445   ■ 2018 – 428

Jeśli chodzi o grupy zorganizowane to największy ruch odnotowaliśmy w maju i czerwcu, jest to związane ze wzmożonym ruchem wycieczek szkolnych, które poza innymi grupami zorganizowanymi, takimi jak np. związki emerytów, seniorów, różne grupy zawodowe, parafie, najliczniej odwiedzają nasze miasto i region. Trzeci kwartał wyróżniał się na tle całego roku największą ilością turystów indywidualnych, co zrozumiałe jest ze względu na okres urlopowo- wakacyjny, a także dodatkowe atrakcje (kulturalne, historyczne, rozrywkowe) jakie oferuje się w tym okresie turystom. We wrześniu ponownie wzrasta liczba grup wycieczkowych – przyjazd wycieczek szkolnych. Ostatni kwartał to mniejsza ilość turystów w porównaniu do okresu wiosenno – letniego. Fakt ten podyktowany jest zakończeniem sezonu turystycznego, co wiąże się z wieloma czynnikami, np. z bardziej ograniczonym dostępem do wielu obiektów (skrócone godziny pracy), bądź w ogóle ich zamknięciem po sezonie (np. Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy), gorsze warunki atmosferyczne i koniec okresu urlopowego. Jeśli chodzi o grupy zorganizowane odnotowaliśmy w swoich statystykach pewien spadek (17 wycieczek), co nie oznacza, że globalnie spadła ilość turystów odwiedzających nasze miasto i region, zawsze podkreślamy, że Biuro Informacji Turystycznej odnotowuje pewien wycinek ruchu turystycznego. Nie wszyscy turyści trafiający do naszego miasta i regionu korzystają z usług Informacji

Turystycznej i także nie wszystkie grupy zorganizowane korzysta z usług przewodników zrzeszonych w OT „Szlak Piastowski”. Spadek odnotowaliśmy konkretnie w obsłudze grup zorganizowanych, które udawały się wyłącznie na zwiedzanie Gnieźnieńskiej Katedry. Należy przypuszczać, że grupy te zostały bezpośrednio obsłużone przez przewodników ze Wzgórza Lecha, co jest w pełni zrozumiałe, ponieważ grupy korzystające z usług przewodników katedralnych otrzymują turystyczne zestawy słuchawkowe (obligatoryjne w katedrze) bezpłatnie, natomiast w przypadku korzystania z usług przewodników zewnętrznych grupy muszą uiścić opłatę za wypożyczenie słuchawek (2 zł od osoby). Jeśli wziąć zatem pod uwagę rachunek ekonomiczny to przewodnicy katedralni są bezkonkurencyjni.

Grupy korzystające z usług przewodników OT „Szlak Piastowski” oprócz usług w języku polskim, korzystali z usług przewodników w językach obcych, takich jak: angielski, niemiecki, włoski, rosyjski.

Jeżeli chodzi o turystów zagranicznych to z usług Informacji Turystycznej korzystali obywatele: USA, Anglii, Niemiec, Francji, Czech, Hiszpanii, Włoch, Rosji, Ukrainy, Bułgarii.

WYDARZENIA I INICJATYWY PODEJMOWANE PRZEZ OT „SZLAK PIASTOWSKI W ROKU 2018

Wydarzenia i inicjatywy podejmowane przez OT „Szlak Piastowski” w okresie od stycznia do końca grudnia 2018 - samodzielnie i we współpracy z innymi organizacjami, instytucjami, samorządami, takich wydarzeń odnotowaliśmy blisko 40.

Poniżej zamieszczamy listę:

1.Konferencja prasowa nt. kursu przewodnickiego - W dniu 2 stycznia 2018r. wraz ze Starostwem Powiatowym przeprowadziliśmy konferencję prasową nt. pilotażowego kursu przewodnickiego na przewodników turystycznych po Szlaku Piastowskim. Kurs został dofinansowany przez powiat gnieźnieński.

2.Szkolenia - Przewodnicy zrzeszeni w OT „Szlak Piastowski” oraz pracownicy Informacji Turystycznej uczestniczyli w Muzeum Początków Państwa Polskiego, w specjalnym oprowadzaniu kuratorskim po wystawie *"Wielkie Morawy"*. W jednym miejscu pokazano blisko 700 wielkomorawskich zabytków archeologicznych. Nigdy wcześniej nie były one prezentowane poza Słowacją i Czechami.

3.Wystawa pt. "Ze szkicownika A-4 Artura Świtalskiego - W dniu 9 lutego 2018r., w czytelni I LO w Gnieźnie odbył się wernisaż wystawy pt. "Ze szkicownika A-4", na której

zaprezentowane zostały grafiki gnieźnianina, grafika i wykładowcy Artura Świtalskiego. Ekspozycja składa się z prac, które powstały na przestrzeni ostatnich dwóch lat. "Od pierwszej, do ostatniej kreski" - w Czytelni na piętrze przy I LO - OT „Szlak Piastowski” była współorganizatorem wernisażu.

4. Międzynarodowy Dzień Przewodnika Turystycznego - W dniu 21 lutego przewodnicy zrzeszeni w OT Szlak Piastowski oraz przewodnicy związani z innymi gnieźnieńskimi instytucjami tego typu obchodzili międzynarodowe święto przewodników terenowych.

Z okazji Międzynarodowego Dnia Przewodnika odbyło się spotkanie przewodników terenowych działających w Gnieźnie i na Szlaku Piastowskim. Przewodnicy spotkali się 25 lutego w Strzelnie. W programie spotkania znalazły się prelekcje historyczne regionalistów i przewodników. W dalszej części przewodnicy mieli okazję porozmawiać i wspólnie świętować na spotkaniu przy kawie i ciastkach.

5. Wystawa "Dowody tożsamości" Mariana Łomnickiego- Otwarcie wystawy miało miejsce 02 marca 2018r. w Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie. W skład kolekcji wchodzi mnóstwo najróżniejszych dokumentów, poświadczających tożsamość - od zaświadczeń, poprzez paszporty, okupacyjne Kenkarty, kończąc na tych bardziej współczesnych. Znalazły się tam m.in. dokumenty z czasów zaborów, przez co wystawa wpisała się w ogólnopolskie obchody uczczenia 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości.

6. Powiatowy Konkurs o Pojezierzu Gnieźnieńskim - W dniu 23 marca 2018 w I LO w konkursie wzięło udział 12 szkół z Gniezna i powiatu gnieźnieńskiego. Zmagania z wiedzy dotyczyły zagadnień związanych z Pojezierzem Gnieźnieńskim i Szlakiem Piastowskim. Tę ciekawą formę promocji regionu wspierała OT "Szlak Piastowski".

7. Szkolenie w Rogalinie- W dniach 19 i 24 marca kilku przewodników zrzeszonych w OT "Szlak Piastowski" wzięło udział w szkoleniu w Rogalinie dla przewodników ubiegających się o certyfikat uprawniający do oprowadzania po wybranych częściach Muzeum Pałacu w Rogalinie.

8. Kurs przewodnicki - Prace nad kursem przewodnickim przypadły na ostatni kwartał 2017 i początek roku 2018. Polegały na ustaleniu wszelkich szczegółów dotyczących przeprowadzenia kursu. Przygotowanie kursu na przewodników turystycznych obejmowało stworzenie autorskiego planu kursu, rozkładu zajęć (wykładów i zajęć terenowych) oraz zapewnienie kadry wykładowców. Kolejno opracowanie tras wycieczek na zajęcia terenowe, zapewnienie przewodników-wykładowców i związanych z tym spraw organizacyjnych jak transport, ubezpieczenie oraz rezerwacja wstępów w poszczególnych obiektach. Kurs

obejmował swoim zasięgiem Gniezno i Szlak Piastowski, i tu skupiliśmy się na miejscach kluczowych w obrębie Szlaku Piastowskiego oraz na najczęściej zamawianych trasach, na których przewodnicy zrzeszeni w OT „Szlak Piastowski” świadczą usługi przewodnickie. Organizator na zajęcia teoretyczne pozyskał na kurs przewodnicki salę wykładową, udostępnioną bezpłatnie przez Radę Osiedla Stare Miasto – Rynek 10, gdzie odbyły się wszystkie wykłady oraz część pisemna egzaminu kończącego kurs. Przeprowadzono kalkulację kursu i po uwzględnieniu otrzymanego dofinansowania ze Starostwa Powiatowego w Gnieźnie oraz wkładu OT „Szlak Piastowski” skalkulowano koszty kursu i wskazano, że opłata dla każdego z kursantów wyniesie 660 zł. Kursanci oprócz uczestnictwa w zajęciach teoretycznych i terenowych w ramach kursu realizowali praktykę, tzn. podczas zajęć terenowych byli wyznaczeni do zaprezentowania – oprowadzania na wskazanych przez przewodnika fragmentach tras. Na tym etapie kursanci nabywali praktyki związanej z bezpośrednim oprowadzaniem grupy, a osoby prowadzące kurs miały okazję na tym etapie oceniać określone predyspozycje i kompetencje kursantów.

Do egzaminu końcowego w dniu 16 maja, przystąpiło 18 osób. Egzamin odbył się w dwóch etapach, tj. część teoretyczna (egzamin pisemny) oraz część praktyczna. Aby zaliczyć część pisemną należało uzyskać 60% prawidłowych odpowiedzi. Część praktyczna w formie oprowadzania w mieście. W części praktycznej egzaminatorzy zadawali pytania nie tylko dotyczące samego Gniezna, ale także innych atrakcji w obrębie Szlaku Piastowskiego. Wszystkie osoby, które w dniu 16 maja 2018 przystąpiły do egzaminu końcowego zaliczyły go pomyślnie. W dniu 21 maja 2018 kursanci otrzymali certyfikaty ukończenia kursu wraz z suplementem oraz identyfikator.

9 Wystawa „Na jednym plakacie” – przewodnik OT „Szlak Piastowski” P. Wojciech Śmielecki od lat organizuje wystawy kolekcjonerskie związane z różnymi wydarzeniami nawiązującymi do naszej historii i postaci, które zapisały się w historii naszego kraju, regionu i miasta. W kwietniu z okazji odpustu św. Wojciecha i Imienin Miasta w Informacji Turystycznej oglądać można było wystawę filatelistyczną „Na jednym plakacie – Święty Wojciech i jego kult na przestrzeni wieków”.

W maju „Na jednym plakacie” - opowiedziana została przez P. Wojciecha Śmieleckiego historia powstania „Roty”. Rota – napisany w 1908 r. na Śląsku Cieszyńskim wiersz Marii Konopnickiej, to także pieśń hymniczna. Pierwszy raz Rota została opublikowana w 1908, zatem w tym roku obchodzimy 110 rocznicę jej powstania.

Kolejną prezentacją „Na jednym plakacie” przygotowaną przez P. Wojciecha Śmieleckiego związana jest ze 100-leciem odzyskania przez Polskę niepodległości oraz 100-leciem Powstania Wielkopolskiego

10. Nocne zwiedzanie Gniezna

18 maja 2017 Urząd Miejski miasta Gniezna wraz z Organizacją Turystyczną „Szlak Piastowski” zorganizował Nocne Zwiedzanie Gniezna w przeddzień ogólnopolskiej Nocy Muzeów. Była to kolejna okazja do poznania historii Gniezna. Tematem były gnieźnieńskie szpitale i lazarety, a uczestnicy spotkania poznali historię gnieźnieńskich lecznic - zarówno tych istniejących, jak i miejsc, które pełniły tę rolę jakiś czas temu. W trakcie wspólnego spaceru, jego uczestnicy poznali historię pierwszego gnieźnieńskiego szpitala, zajrzeli do piwnic Zespołu Szkół Ekonomiczno-Zawodowych, a nawet na Komisariat Policji. Spacer spotkał się z bardzo dużym zainteresowaniem Gnieźnian, którzy odkrywali nieznaną im dotąd historię swojego miasta. Wydarzenie zgromadziło blisko stuosobową grupę turystów.

11. "Marsz od Powstania do Niepodległości" wycieczka z przewodnikiem 20.05.2018 - historia opowiedziana gwarą wielkopolską

Organizacja Turystyczna "Szlak Piastowski" z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości i 100-lecia wybuchu Powstania Wielkopolskiego przygotowała cykl bezpłatnych oprowadzeń pt: "Marsz od Powstania do Niepodległości". Pierwsza w tym cyklu wycieczka odbyła się 20 maja 2018 r. Przewodnik Pan Jarosław Mikołajczyk znany też jako Szczun z Kareji oprowadził wszystkich chętnych, którzy w niedzielne popołudnie zechcieli skorzystać z naszej oferty i pogłębić swoją wiedzę na temat naszego miasta. Po raz pierwszy turyści mieli okazję posłuchać historii Gniezna opowiedzianej gwarą wielkopolską. Wydarzenie zgromadziło przeszło 30 osobową grupę.

12. Wycieczka z przewodnikiem 17 czerwca 2018 - "Marsz od Powstania do Niepodległości" - szlakiem strategicznych punktów powstania wielkopolskiego w Gnieźnie. To drugie w tym roku oprowadzanie w cyklu wycieczek związanych ze 100-leciem odzyskania niepodległości i 100-leciem wybuchu Powstania Wielkopolskiego.

W czasie wycieczki grupa wraz z przewodnikiem przemierzyła Gniezno odnajdując i poznając miejsca i obiekty, w których rozegrały się wydarzenia najważniejsze dla wybuchu, przebiegu i sukcesu powstania wielkopolskiego w Pierwszej Stolicy Polski. W tej wycieczce uczestniczyła 25 osobowa grupa turystów. Grupę prowadził Maciej Elantkowski.

13. Weekend na Szlaku Piastowskim - 22 – 24 czerwca 2018

W dniach 22 do 24 maja odbywał się II weekend na Szlaku Piastowskim. Organizacja Turystyczna „Szlak Piastowski” zaangażowana była także w to wydarzenie. Przewodnik OT

„Szlak Piastowski" Pan Wojciech Śmielecki w ramach tego wydarzenia oprowadził trzy wycieczki. Było to oprowadzanie fabularyzowane, przewodnik w stroju stylizowanym na czasy piastowskie. Wydarzenie zgromadziło kilkunastoosobową grupę turystów.

14. Uruchomiliśmy Stoisko Informacji Turystycznej podczas Jubileuszowych zawodów o Błękitną Wstęgę Ostrowa Lednickiego w dniu 22.07.2018

15. Stoisko na Koronacji Królewskiej – dodatkowo podczas Koronacji Królewskiej 28-29 lipca 2018 uruchomiliśmy na Placu Św. Wojciecha punkt Informacji Turystycznej. Z jego usług podczas Koronacji Królewskiej skorzystało kilkaset osób. Prowadziliśmy również sprzedaż pamiątek z Gniezna, Szlaku Piastowskiego i naszego regionu. Proponowane przez nas pamiątki cieszyły się ogromnym zainteresowaniem ze strony turystów.

16. Wycieczki z przewodnikami podczas Koronacji Królewskiej – podczas Koronacji Królewskiej przewodnicy OT „Szlak Piastowski” oprowadzali turystów, którzy uczestniczyli w niniejszym wydarzeniu. Odbyły się trzy wycieczki, w sobotę dwie. Pierwsze oprowadzanie po Gnieźnie w gwarze wielkopolskiej - w oprowadzaniu tym uczestniczyło blisko 150 osób. Druga - Kościół i klasztor Ojców Franciszkanów, oprowadzanie to zgromadziło przeszło 200 osobową grupę uczestników. Niedzielną wycieczką po katedrze zgromadziła przeszło 100 osobową grupę. Ogółem przewodnicy OT „Szlak Piastowski podczas koronacji królewskiej oprowadzili blisko 500 osobową grupę turystów.

17. Wakacje w mieście dla seniorów - Prezydent Miasta Gniezna Tomasz Budasz oraz Miejska Rada Seniorów w Gnieźnie byli organizatorami tych wydarzeń. W tą inicjatywę włączyło się także nasze Stowarzyszenie - zaoferowaliśmy Seniorom cztery tematyczne wycieczki po Gnieźnie. Osoby uczestniczące w tych oprowadzeniach wyrażali pozytywne opinie i deklarowali uczestnictwo w kolejnych wycieczkach. Każda z wycieczek zgromadziła kilkudziesięciosobową grupę uczestników.

18. Wycieczka z przewodnikiem 12.08.2018 (niedziela), godz. 14:00 oprowadzanie po Wielkopolskim Parku Etnograficznym w Dziekanowicach - "Marsz od Powstania do Niepodległości". To kolejna odsłona wycieczki w ramach cyklu Spacer z Przewodnikiem. Blisko 40 osobową grupę poprowadziła w tym dniu Pani Urszula Łomnicka.

19. Wizyta studyjna blogerów z Niemiec – na zaproszenie Wielkopolskiej Organizacji Turystycznej w Wielkopolsce gościła grupa blogerów z Niemiec. Zwiedzali także Gniezno. Przewodnik OT „Szlak Piastowski” – Pan Sławomir Kozłowski oprowadzał gości z Niemiec. Otrzymaliśmy zwrotnie bardzo pozytywną opinię na temat tej wycieczki, gdzie podkreślano profesjonalizm naszego przewodnika i znakomity odbiór miasta przez blogerów.

20. Narodowe czytanie „Przedwiośnia” – 8 września 2018 w Parowozowni Gniezno odbyło się Narodowe Czytanie. Organizatorami tego wydarzenia byli: Starostwo Powiatowe Gniezno, Biblioteka Pedagogiczna w Poznaniu Filia Gniezno, Towarzystwo Miłośników Kolei, OT „Szlak Piastowski”. Całe wydarzenie rozpoczęło się od rajdu rowerowego. Czytanie lektury poprzedził wykład "Słodko-gorzki smak Przedwiośnia" – Pani Anny Kurzei-Pluty. Czytanie „Przedwiośnia” dodatkowo ubogacała muzyka Chopina w wykonaniu Pana Franciszka Musioła. Po uczcie duchowej uczestnicy wydarzenia skosztowali tradycyjnego polskiego żurku i dalej udali się na wycieczkę po Parowozowni i kolejce wąskotorowej. Każdy z uczestników czytania otrzymał biało-czerwoną rozetę oraz pamiątkową pocztówkę z widokami dawnego Gniezna. Na pocztówce umieszczona została pieczęć z okazji 100-lecia oraz pieczęć z tegorocznej akcji czytania. Wymieniona czwórka organizatorów pracowała przy niniejszym przedsięwzięciu po raz drugi, kontynuować będziemy współpracę przy organizacji Narodowego Czytania w Gnieźnie również w przyszłym roku.

21. Wystawa fotografii Rafała Jurke – przewodnika i członka OT „Szlak Piastowski”

Drugą odsłoną wystawy Rafała Jurke poświęconej okupacji niemieckiej w Gnieźnie, pt. "TEUTOŃSKA BUTA - GNIEZNO W NIEWOLI NIEMIECKIEJ 1939-1945". Wystawę oglądać można było w holu Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w dniach 3-17 września 2018r.

22. Audycja w Polskim Radio Program Pierwszy „Jedynie takie miejsce” – 22.09.2018 nagranie z Gniezna. W audycji wziął udział i promował atrakcje turystyczne naszego miasta przewodni OT „Szlak Piastowski” – P. Jarosław Mikołajczyk. Warto w tym miejscu nadmienić, że na stałe do naszej oferty przewodnickiej wprowadziliśmy oprowadzanie po Gnieźnie w gwarze prezentowane przez J. Mikołajczyka.

23. Wycieczka z przewodnikiem 23 września 2018 z cyklu "Marsz od Powstania do Niepodległości" - "Śladami gnieźnieńskich harcerzy"- Kolejne oprowadzanie w cyklu związanego ze 100-leciem odzyskania niepodległości i wybuchu Powstania Wielkopolskiego. Tym razem grupa wraz w przewodnikiem odwiedziła miejsca związane z historią gnieźnieńskiego harcerstwa. W 2018 roku harcerstwo w Gnieźnie obchodzi swoje 105-lecie, a Związek Harcerstwa Polskiego 100-lecie istnienia ogólnopolskiej organizacji, która została założona w momencie odzyskania niepodległości. Była to okazja do posłuchania ciekawych historii o obiektach na trasie wycieczki związanych z harcerskimi działaniami na rzecz Niepodległej przez ostatnie 100 lat. Wycieczka wyruszyła spod Pomnika Harcerskiego na skwerze Orłąt Lwowskich, a zakończyła się na wzgórzu Lecha przed kościołem pw. św. Jerzego. Oprowadzał Ryszard Polaszewski – przewodnik OT „Szlak Piastowski”.

24. „Gniezno za pół ceny” - 29 i 30 września 2018. Organizowaliśmy akcję promocyjną „Gniezno za pół ceny”. Prace nad tą akcją trwały już od początku sierpnia. Do tegorocznej edycji pozyskaliśmy 30 partnerów. Akcja była promowana była przez OT „Szlak Piastowski” Urząd Miejski w Gnieźnie, patronów medialnych - lokalne media, na portalach społecznościowych, na plakatach i banerach znajdujących się w przestrzeni miejskiej oraz przez Wielkopolską Organizację Turystyczną – portal.

25. Kontynuowany był cykl wystaw autorstwa przewodnika OT „Szlak Piastowski” Wojciecha Śmieleckiego „Wystawa na jednym plakacie” – prezentowana jest w Informacji Turystycznej wystawa związana ze 100-leciem odzyskania przez Polskę niepodległości oraz wystawa poświęcona „Rocie” M. Konopnickiej. Kolejna wystawa P. W. Śmieleckiego to „Droga do niepodległości. Od Kościuszki do Piłsudskiego” - wystawa prezentowana podczas Zjazdu Gnieźnieńskiego.

26. OT „Szlak Piastowski” wraz z Czytelnią „Na Piętrze” była organizatorem promocji **książki Dawida Junga „Polska Ulubiona Masochistka Europy”**. Wydarzenie miało miejsce 28.09.2018. Znany pisarz, publicysta, regionalista p. Dawid Jung jest także członkiem OT „Szlak Piastowski”.

27. Wystawy fotograficzne w Informacji Turystycznej- październik 2018. W miesiącu październiku odbywał się "Wielkopolski Festiwal Fotografii im Ireneusza Zjeżdżałki" w Informacji Turystycznej nie tylko pozyskać można było informacje dotyczące festiwalu, w szczególności pięciu wernisaży gnieźnieńskich wystaw fotograficznych, ale także w samej Informacji Turystycznej w związku z powyższym festiwalem przygotowano trzy wystawy:

- „Fotografia sztuki sakralnej” – autorstwa przewodnika OT „Szlak Piastowski” – Rafała Jurka

- „Fotografia pokoleń - zdjęcia ojca i syna Śmieleckich” - autorstwa przewodnika OT „Szlak Piastowski” – Wojciecha Śmieleckiego

- Fotografia powstała w czasie trwania warsztatów Przemka Degórskiego autorstwa uczniów szkół ponadgimnazjalnych – uczestników warsztatów.

28. Szkolenie dla pracowników Informacji Turystycznej – 9 października 2018. Pracownicy Informacji Turystycznej uczestniczyli w szkoleniu kadr Informacji Turystycznej Regionu Wielkopolskiego nt. „Tworzenie i promocja oferty turystycznej - Kreowanie oferty turystycznej – nowe spojrzenie na już znane” i „Informacja czy komunikacja – praca z klientem punktu IT”. Szkolenie odbywało się w Bramie Poznania. Organizatorem szkolenia była Wielkopolska Organizacja Turystyczna, a szkolenie było współorganizowane ze

środków Polskiej Organizacji Turystycznej w ramach rozwoju Polskiego Systemu Informacji Turystycznej

29. Gra miejska „NIE TYLKO KAREJA – czyli ulice naszego miasta”, zorganizowana i przeprowadzona przez członków Klubu Dyskusji o Książce w dniu 19 października 2018 w ramach Festiwalu Dziedzictwa Kulturowego Gniezna "Fyrtel". W niniejszej inicjatywie podjęliśmy współpracę z Klubem Dyskusji o Książce. Informacja Turystyczna była jednym z punktów, do którego musieli dotrzeć uczestnicy gry i wypełnić określone zadania.

30. Kolejna gra miejska, w której organizację włączyliśmy się, odbyła się 8 listopada 2018. Gra pt. "**Wielkopolskie ślady bohaterów walki o niepodległość i solidarność**". Do gry wybrano takich bohaterów jak: ks. mjr Mateusz Zabłocki, Bolesław Kasprówic, czy też Józef Haller. Informacja Turystyczna podobnie jak w poprzedniej grze była miejscem, do którego dotarli uczestnicy gry w celu wypełnienia zadań.

31. W dniu Święta Niepodległości 11.11.2018r. w Informacji Turystycznej na Rynku oglądać można było **wystawę kolekcjonerską autorstwa Wojciecha Śmieleckiego** powstałą z okazji obchodów 100-lecia rocznic Odzyskania przez Polskę Niepodległości oraz Wybuchu Powstania Wielkopolskiego. Po 11 listopada pozostawiono w Informacji Turystycznej część wystawy prezentowanej w ramach stałego już cyklu „Wystawa na jednym plakacie”.

32. Kolejna inicjatywa Organizacji Turystycznej „Szlak Piastowski” to cykl „**Przewodnik w szkole**”, w ramach którego realizowaliśmy plenerowe wycieczki dla uczniów oraz prelekcje w szkołach. W tym roku niniejszy cykl związany był z 100. rocznicą odzyskania przez Polskę niepodległości i 100. rocznicą wybuchu powstania wielkopolskiego. W ramach akcji „Przewodnik w szkole” w dniu 23 listopada 2018 w Czytelni na Piętrze dla uczniów II LO odbyła się prelekcja pt.: „Czy bohaterom potrzebne są groby?”, wykład poprowadził Pan Rafał Jurke – przewodnik OT „Szlak Piastowski”.

33. Wycieczki tematyczne – związane z 100. rocznicą odzyskania przez Polskę niepodległości i 100. rocznicą wybuchu powstania wielkopolskiego. W miesiącu listopadzie wspólnie ze Szkołą Podstawową nr 7 zrealizowaliśmy cztery wycieczki tematyczne. Uczniowie mieli okazję dowiedzieć się jak niezwykłych wydarzeń świadkami były ulice i budynki, które codziennie mijają. Była to podróż śladami iskier, które w nocy 28 grudnia 1918 roku rozpały Gród Lecha płomieniem wolności, podtrzymanym i poniesionym dalej przez jego mieszkańców. Grupy oprowadzał przewodnik OT „Szlak Piastowski” P. Maciej Elantkowski.

34. 26 listopada 2018 – **Gościliśmy Regionalną Komisję Certyfikacyjną**, co dwa lata przystępujemy do certyfikacji Informacji Turystycznej w ramach Polskiego Systemu Informacji Turystycznej. Wyniki certyfikacji znane będą w lutym 2019r.

35. Wizyta blogerów Katarzyny i Macieja Marczewskich, którzy prowadzą blog – „Ruszaj w drogę”, Przewodnicy OT „Szlak Piastowski” oprowadzali Państwa Marczewskich. W dniu 7 grudnia oprowadzanie w gwarze – Pan Jarosław Mikołajczyk i 9 grudnia – Pani Urszula Łomnicka – mały skansen przy Ostrowie Lednickim oraz Pola Lednickie. Otrzymaliśmy zwrotnie bardzo pozytywne opinie od naszych gości.

36. 14 grudnia 2018 – kolejna odsłona cyklu „**Przewodnik w szkole**” w ramach, której prelekcję pt: „Wielkopolski sposób na niepodległość” poprowadził dla uczniów II LO P. Maciej Elantkowski – przewodnik OT „Szlak Piastowski”.

Praca Biura

Biuro Informacji Turystycznej w okresie sprawozdawczym było czynne:

- w **miesiącu marcu** pięć dni w tygodniu. Od poniedziałku do piątku 9:00-17:00
- w **miesiącach: kwiecień, maj, czerwiec, lipiec, sierpień i wrzesień** od poniedziałku do piątku w godzinach od 9.00 do 17.00 w weekendy od godziny 10.00 do 18.00
- w **miesiącach od października do końca grudnia** od poniedziałku do piątku 9:00-17:00

Informacja Turystyczna w ciągu wysokiego sezonu czynna jest 7 dni w tygodniu.

Pracownicy biura wykonywali obowiązki związane z przygotowaniem usług przewodnickich zamówionych w naszej Informacji Turystycznej. W skład przygotowania takiej wycieczki wchodzi: proponowanie trasy zwiedzania lub sprawdzenie czy program proponowany przez klienta jest możliwy do realizacji, rezerwacja wstępów do obiektów, przydzielenie przewodnika do grupy oraz potwierdzenie całości przygotowań klientowi. Na koniec wypisanie zlecenia przewodnikowi i wystawienie rachunku lub paragonu.

Pracownicy przede wszystkim udzielali informacji o zabytkach i atrakcjach turystycznych zlokalizowanych na terenie Gniezna, Powiatu Gnieźnieńskiego i Szlaku Piastowskiego turystom odwiedzającym naszą Informację Turystyczną. Pomagali w rezerwacji noclegów, kierowali do restauracji zgodnych z zainteresowaniami klientów, informowali o wydarzeniach kulturalnych i sportowych, które miały miejsce w Gnieźnie i okolicach oraz służyli wszelką pomocą jaką turysta może potrzebować.

Prócz tego pracownicy standardowo odpowiadali na zapytania telefoniczne oraz mailowe informując zainteresowanych na temat noclegów, restauracji, kosztów wstępów do obiektów na terenie całego Szlaku Piastowskiego czy też zwiedzania z przewodnikiem i nie

tylko Szlaku Piastowskiego, ale i samego Gniezna. Pracownicy opracowywali i wysyłali oferty na zwiedzanie zarówno kilkugodzinne jak i jednodniowe i kilkudniowe. Wysyłane były również materiały promocyjne pocztą tradycyjną.

Przez cały sezon w Informacji Turystycznej dostępne były płatne i bezpłatne wydawnictwa, przewodniki i ulotki po Gnieźnie, Powiecie Gnieźnieńskim i Szlaku Piastowskim, z regionu województwa wielkopolskiego i kujawsko-pomorskiego i innych. Zakupić można było również różnego rodzaju pamiątki jak: magnesy, pocztówki, zakładki do książek, torby, kubki, regionalną kawę, herbatę, cukierki – krówki i inne. Nawiązaliśmy współpracę z plastykami i rzemieślnikami z terenu Gniezna i Powiatu Gnieźnieńskiego w celu sprzedaży wydawnictw i pamiątek turystycznych jak obrazy, grafiki, rękodzieło.

Ponadto ze względu na brak skrzynki pocztowej w ścisłym centrum miasta, wychodząc w stronę turysty przygotowaliśmy skrzynkę, do której turyści mogą wrzucać swoją pocztę, która systematycznie zanoszona jest przez Pracowników PCIT na Pocztę.

Współpraca z punktami IT na terenie Wielkopolski i Szlaku Piastowskiego

Aby oferta darmowych informatorów turystycznych była pełna w naszej Informacji Turystycznej dzięki staraniom pracowników dostępne są informatory nie tylko z Powiatu Gnieźnieńskiego, samego Gniezna czy najbliższej okolicy, ale i z terenu całej Wielkopolski i części województwa Kujawsko- Pomorskiego.

W Informacji Turystycznej dostępne były w sezonie turystycznym foldery turystyczne: ze Konina, Kalisza, Leszna, Żnina, Biskupina, Wenecji, Trzemeszna, Inowrocławia, Powidza, Słupcy, Wągrowca, Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, Pól Lednickich, Poznania, MPPP Gniezno, Muzeum Archidiecezjalne w Gnieźnie i Wzgórze Lecha, Parowozownia Gniezno, Kłaustra Turystycznego „Szlak Piastowski w Wielkopolsce”, materiały z Wielkopolskiej Organizacji Turystycznej. Posiadamy także materiały ze Starostwa Powiatowego w Gnieźnie seria folderów „Tu powstała Polska” oraz materiały udostępnione przez urząd Miejski w Gnieźnie –foldery i mapy dotyczące miasta i nowopowstałego Traktu Królewskiego.

Na prośbę zainteresowanych materiały promujące Gniezno, Powiat Gnieźnieński i Szlak Piastowski zostały wysłane przez nas do Informacji Turystycznej w Żninie, Lokalnej Organizacji Turystycznej Marina w Koninie, Informacji Turystycznej w Kaliszu, oraz do klientów indywidualnych.

INTERNET

Organizacja Turystyczna „Szlak Piastowski” a co za tym idzie również Biuro Informacji Turystycznej cały czas jest obecne również w Internecie. Na naszej stronie www.szlakpiastowski.com.pl i informacjaturystycznagniezno.pl oraz na portalu społecznościowym Facebook (na którym mamy już prawie 1 700 fanów, czyli osób, które polubiły nasz profil) informujemy o wydarzeniach i imprezach kulturalnych które mają miejsce zarówno w Gnieźnie jak i na obszarze całego Szlaku Piastowskiego. Na naszej stronie pojawiały się informacje ze Strzelna, Biskupina, Wągrowca, Poznania, Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy: Ostrowa Lednickiego, Wielkopolskiego Parku Etnograficznego, Giecza, Grzybowa, Pól Lednickich, Muzeum Początków Państwa Polskiego, Parowozowni Gniezno, eSTeDe, MOK-u w Gnieźnie, itd.

Dzięki danym które pozyskujemy z Google Analytics stwierdzić możemy, że w okresie od 1 stycznia 2018 do 31 grudnia 2018, naszą stroną odwiedziło 19 294 osób. Monitorowaliśmy również z jakich krajów pochodzą internauci odwiedzający stronę naszego Stowarzyszenia.

Największą popularnością (podajemy pierwsze dziesięć pozycji) nasza witryna cieszyła się wśród użytkowników z Polski 17 412 wejść na stronę, Francja- 296, Wielka Brytania – 284, Niemcy- 235, USA- 183, Kanada – 137, Korea Południowa – 127, Brazylia – 89, Dania – 49, Chiny - 45 Zanotowaliśmy również 45 wejść z miejsc, które nie zostały zidentyfikowane.

Z terenu naszego kraju najwięcej zainteresowanych naszą stroną było osób z Warszawy – 5 245 wejść, Poznania – 2 491 wejść, Krakowa – 1 082 wejść, Wrocławia – 1 040 wejść, Gniezna 813 wejść, Gdańsk – 474, Łódź – 408, Katowice – 398, Bydgoszczy – 391. Zanotowaliśmy również 467 wejść z miejsc, które nie zostały zidentyfikowane.

Organizacja Turystyczna Szlak Piastowski

Walne Zebranie Członków OT „Szlak Piastowski”:

23 marca 2018 odbyło się Walne Zebranie Sprawozdawczo – Wyborcze Członków zrzeszonych w Organizacji Turystycznej „Szlak Piastowski”. Na zebraniu obecni byli członkowie Stowarzyszenia, a także przedstawiciele jednostek samorządowych należących do OT „Szlak Piastowski”.

Prezes Stowarzyszenia Pani Urszula Łomnicka podsumowała działania i prace Stowarzyszenia w minionym okresie oraz pokrótce nakreśliła plan pracy na rok 2018.

W dalszej kolejności przedstawiono zgromadzonym na zebraniu członkom sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie komisji rewizyjnej, a następnie przyjęto pięć uchwał w następujących sprawach: zatwierdzenia sprawozdania z działalności Organizacji Turystycznej „Szlak Piastowski” za rok 2017, zatwierdzenia sprawozdania finansowego Organizacji Turystycznej „Szlak Piastowski” za rok 2017, przyjęcia sprawozdania z działalności Komisji Rewizyjnej za 2017 rok, ustalenia wysokości i zasad zbierania składek członkowskich na 2018 rok, udzielenia absolutorium dla Zarządu OT „Szlak Piastowski”.

Członkowie:

Organizacja Turystyczna „Szlak Piastowski” w roku 2018 pozyskała 2 nowych członków tj.

- Dawid Jung- poeta, pisarz, krytyk literacki i teatralny, wydawca, badacz i twórca kultury.

- Agnieszka Łomnicka-Falińska – Gospodarstwo agroturystyczne „Dworek nad Lednicą”.

Aktualnie Stowarzyszenie zrzesza 55 członków. Składki członkowskie na dzień

31 grudnia 2018: spośród 55 członków Stowarzyszenia składki na bieżąco opłaciło 34 członków. Spośród 21 członków którzy zalegają ze składkami - 12 członków ma zaległości tylko za ostatni tok tj. 2018, a 9 członków nie opłaca składek od roku 2015, a nawet 2013.

Pracownicy:

W roku 2018 Stowarzyszenie zatrudniało na pełnych etatach trzech pracowników, tj. Anna Grajkowska, Monika Kordys, Natalia Jastrzębska, przy czym P. Natalia Jastrzębska od 2017 roku przebywa na urlopie macierzyńskim, zatem pracę na rzecz Stowarzyszenia na stałe świadczą dwie osoby. Oprócz tego Stowarzyszenie w ramach potrzeb wynikających z prowadzonej działalności zatrudniało dwie osoby na umowy zlecenie. Podczas wydarzenia – Koronacji Królewskiej w dniach 28-29 lipca do pracy na dodatkowym stoisku na Placu Św. Wojciecha zatrudniona na umowę zlecenie była Pani Katarzyna Grajkowska. Na kolejnym wydarzeniu tj. Narodowym Czytaniu w dniu 8 września 2018 również uruchomiono dodatkowe stoisko Informacji Turystycznej (w Parowozowni Gniezno), gdzie na umowę zlecenie zatrudniono P. Sylwię Łuczak. Usługi księgowe do 22 stycznia 2018 świadczyła Pani Monika Kozłowska – w oparciu o umowę zlecenie, a od 23 stycznia 2018 prowadzenie spraw księgowych przejęła firma

zewnątrzna: Kancelaria Finansowo- Księgowa reprezentowana przez Pana Sebastiana Rzymyszkiewicza.

Z dniem 31 stycznia 2018 pracę w Stowarzyszeniu zakończyła Pani Monika Kordys. Stowarzyszenie w grudniu 2018 przeprowadziło proces rekrutacji na wolne stanowisko pracy i na dzień 3 stycznia 2019 zaplanowano podpisanie umowy o pracę z Panią Agnieszką Brussa.

Pozyskane przez Stowarzyszenie dotacje:

Stowarzyszenie od lat występuje w otwartych konkursach ofert ogłaszanych przez Samorzady, tj. Urząd Miejski w Gnieźnie oraz Starostwo Powiatowe i w wyniku tych konkursów pozyskuje dotacje na prowadzenie Informacji Turystycznej. Od lat kwoty otrzymywanych dotacji są niezmiennie, tj. Starostwo Powiatowe na ten cel przeznacza 50 tysięcy, natomiast Miasto Gniezno 60 tysięcy. Ogółem jest to kwota 110 tysięcy, która w całości przeznaczana na prowadzenie Biura Informacji Turystycznej. Niniejsza kwota nie pokrywa całości kosztów prowadzenia Biura Informacji Turystycznej, w związku z powyższym Stowarzyszenie z wypracowanych przez siebie środków przeznacza kwotę około 20 tysięcy na powyższy cel. Szczegółowe informacje dotyczące spraw finansowych Stowarzyszenia dostępne są w sprawozdaniu finansowym przygotowanym przez Firmę Księgową.

Zmiana siedziby Informacji Turystycznej i Stowarzyszenia:

W grudniu 2018 Stowarzyszeniu przedłożono propozycję, aby Informację Turystyczną wraz z siedzibą Stowarzyszenia przenieść do oddanego po remoncie Starego Ratusza. W imieniu Prezydenta Miasta Gniezna oferta została przedłożona przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Kultury w Gnieźnie. Decyzja w niniejszej sprawie rozpatrzona będzie przez Zarząd z początkiem roku 2019.

Posiedzenia Zarządu i Komisji Rewizyjnej:

W Biurze Informacji Turystycznej odbywały się również regularne spotkania i prace Zarządu Organizacji Turystycznej „Szlak Piastowski” oraz Komisji Rewizyjnej, gdzie dyskutowano nt. bieżących spraw związanych z działalnością Organizacji.

W okresie sprawozdawczym oprócz uchwał podjętych na walnym zgromadzeniu, Zarząd Stowarzyszenia podjął jeszcze 6 uchwał: dwie uchwały dotyczące premii świątecznych dla pracowników (premii na Święta Wielkanocne i na Boże Narodzenie), uchwała dotycząca podniesienia pensji zasadniczej dla Pani Moniki Kordys o 100 zł netto miesięcznie i dwie uchwały ws. premii uznaniowych dla pracowników (za pracę przy

kursie przewodnickim i za pracę w wysokim sezonie przy wzmożonym ruchu turystów indywidualnych i obsłudze wycieczek) oraz dwie dotyczące przyjęcia nowych członków do Stowarzyszenia.

Pracownicy Informacji Turystycznej oprócz zadań wynikających z pracy w Informacji Turystycznej zajmowali się również obowiązkami umożliwiającymi sprawne funkcjonowanie Stowarzyszenia, jak: pisanie różnego rodzaju pism, wystawianie umów przewodnickich, wystawianie rachunków i paragonów, przygotowywanie wypłat, sporządzanie raportów kasowych, kontakt z członkami Organizacji, sporządzanie sprawozdań finansowych i merytorycznych z działalności Informacji Turystycznej, sporządzanie raportów finansowych, prowadzenie dokumentacji związanej z działalnością przewodnicką, dokumentacji związanej ze sprawami pracowniczymi czy księgowymi.

Opracowała
Anna Grajkowska
Pracownik OT „Szlak Piastowski”

Podpisy Zarządu OT „Szlak Piastowski”:

Prezes Urszula Łomnicka.....
Wiceprzewodniczący Remigiusz Szymczak.....
Skarbnik Maria Stachowiak.....
Członek Krzysztof Gronikowski.....
Członek Karol Walczak.....